

İnternette yapılan satışlarda kargo bedelinin nihai tüketici tarafından ödenmesi durumunda sevk irsaliyesi düzenlenip düzenlenmeyeceği hk.

Belge türü	Özelge
Kanun	VERGİ USUL KANUNU
Özelge no	31977385-105[230 -/.....]-32
Tarih	18.03.2013

T.C.

GELİR İDARESİ BAŞKANLIĞI

ADANA VERGİ DAİRESİ BAŞKANLIĞI

Mükellef Hizmetleri Usul Grup Müdürlüğü

Sayı : 31977385-105[230 -/.....]-32

18/03/2013

Konu : İnternette yapılan satışlarda kargo bedelinin nihai tüketici tarafından ödenmesi durumunda sevk irsaliyesi düzenlenip düzenlenmeyeceği

İlgide kayıtlı özelge talep formunda, ... Vergi Dairesi Müdürlüğünün ... vergi numaralı (T.C. kimlik no: ...) mükellefi olduğunuzu, ev tekstili ürünlerinin toptan ve perakende satışını yaptığınızı ve internette yapılan satışlarda malın sevkinin kargo firmaları tarafından yapıldığını belirterek, karşı ödemeli olarak nihai tüketiciye gönderilmek üzere kargo firmasına verilen ürün için yazarkasa fişi kesmenin yeterli olup olmadığı, irsaliyeli fatura düzenlenmesinin gerekip gerekmediği konusunda Başkanlığımızdan görüş talep etmektedir.

213 sayılı Vergi Usul Kanununun 229 ncu maddesinde; fatura, "Satılan emtia veya yapılan iş karşılığında müşterinin borçlandığı meblağı göstermek üzere emtiayı satan veya işi yapan tüccar

tarafından müşteriye verilen ticari vesikadır." şeklinde tanımlanmıştır.

Anılan Kanunun 230 uncu maddesinin birinci fıkrasının 5 inci bendinde ise; "... (Malın alıcıya teslim edilmek üzere satıcı tarafından taşındığı veya taşıtırıldığı hallerde satıcının, teslim edilen malın alıcı tarafından taşınması veya taşıtırılması halinde alıcının, taşınan veya taşıtırılan mallar için sevk irsaliyesi düzenlenmesi ve taşıtta bulundurulması şarttır.

Malın, bir mükellefin birden çok işyerleri ile şubeleri arasında taşındığı veya satılmak üzere bir komisyoncu veya diğer bir aracıya gönderildiği hallerde de, malın gönderen tarafından sevk irsaliyesine bağlanması gereklidir. Bu bentte yazılı irsaliyeler hakkında fiyat ve bedel ile ilgili bilgiler hariç olmak üzere, bu madde hükmü ile 231 inci madde hükmü uygulanır. İrsaliyelerde malın nereye ve kime gönderildiği ayrıca belirtilir.

Şu kadar ki nihai tüketicilerin tüketim amacıyla perakende olarak satın aldıkları malları kendilerinin taşıması veya taşıtırması halinde bu mallara ait fatura veya perakende satış fişinin bulunması şartıyla sevk irsaliyesi aranmaz.)" hükmüne yer verilmiştir.

Öte yandan, 211 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde fatura ve sevk irsaliyesinin ayrı belgeler olarak değil, isteyen mükellefler açısından "irsaliyeli fatura" adı altında tek belge olarak düzenlenmesi ve kullanılması imkânı getirilmiş, 232 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinde yapılan düzenleme ile de mükelleflerin, faaliyetleriyle ilgili olarak irsaliyeli fatura kullanmalarının yanı sıra, fatura ve sevk irsaliyesini ayrı ayrı da kullanabilecekleri belirtilmiştir.

Diğer taraftan 385 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğinin, "4-Kapıdan veya Mesafeli Sözleşme Düzenlenerek Yapılan Satışlarda İade İşlemlerinde Belge Düzeni" başlıklı bölümünde, "4077 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkındaki Kanununun 8 inci maddesinde, işyeri, fuar, panayır gibi satış mekanları dışında önceden mutabakat olmaksızın tecrübe ve muayene koşullu satışlar kapıdan satış olarak tanımlanmıştır. Bu tür satışlarda tüketiciye yedi günlük tecrübe muayene süresi sonuna kadar malı kabul veya hiç bir gerekçe göstermeden reddetme hakkı tanınmıştır.

Kanunun 9/A maddesinde ise mesafeli sözleşmeler; yazılı, görsel, telefon ve elektronik ortamda veya diğer iletişim araçları kullanılarak ve tüketicilerle karşı karşıya gelinmeksizin yapılan ve malın veya hizmetin tüketiciye anında veya sonradan teslimi veya ifası kararlaştırılan sözleşmeler olarak tarif edilmiştir.

...

Bundan böyle, sadece kapıdan ve mesafeli sözleşmeler düzenlenerek yapılan satışlara ilişkin iade işlemleri için Vergi Usul Kanununun mükerrer 257 nci maddesinin Bakanlığımıza verdiği yetkiye istinaden iade bölümünün yer alacağı bir faturanın düzenlenmesi ve en az iki örneğinin müşteriye malla beraber gönderilmesi uygun görülmüştür.

Söz konusu faturanın alt kısmına açılacak iade bölümünde;

- Malı iade edenin adı soyadı, adresi, imzası

- İade edilen mala ilişkin cins, miktar, birim fiyat ve tutar yer alacaktır.

Bu şekilde düzenlenen fatura malla beraber müşteriye gönderildiğinde müşteri malı iade etmek isterse iadeye ilişkin bölümü dolduracak ve iki örnek olan faturanın bir örneğini mal ile birlikte malı satana geri gönderecek, bir örneği kendinde kalacaktır."

düzenlemesine yer verilmiştir.

Yukarıda yapılan açıklamalara göre; internet üzerinden yapılacak alışverişte nihai tüketicinin malı perakende olarak alıp kendisinin taşıması/taşıttırması fiilen mümkün olamayacağından, tarafınızca 385 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğine göre iade bölümünün yer alacağı fatura ile yanında sevk irsaliyesi veya 211 Sıra No.lu Vergi Usul Kanunu Genel Tebliğine göre yine iade bölümünün yer alacağı irsaliyeli fatura adı altında tek belge düzenlenmesi gerekmektedir.

Bilgi edinilmesini rica ederim.

(*) Bu Özelge 213 sayılı Vergi Usul Kanununun 413.maddesine dayanılarak verilmiştir.

(**) İnceleme, yargı ya da uzlaşmada olduğu halde bu konuya ilişkin olarak yanlış bilgi verilmiş ise bu özelge geçersizdir.

(***) Talebiniz üzerine tayin edilmiş olan bu özelgeye uygun işlem yapmanız hâlinde, bu fiilleriniz dolayısıyla vergi tarh edilmesi icap ederse, tarafınıza vergi cezası kesilmeyecek ve tarh edilen vergi için gecikme faizi hesaplanmayacaktır.

Bu metin Mevzuat Bankası (mevzuat.vergibulustayi.com) aracılığıyla gib.gov.tr arşivinden alınmıştır. Resmî işlemlerde Resmî Gazete metni esastır. — 18.09.2026